

Serenade

svarade på både tätare bestånd och sent N 2017

År 2017 blev ett intressant linår rent odlingstekniskt. Serenade ersatte Taurus i SFOs linförsök och svarade på ökad utsädesmängd till 900 plantor per kvadratmeter. Sorten svarade också på sent kväve. Inför 2018 kan vi stärka upp ogräsbehandlingen med 0,2 MCPA eftersom SFO fått igenom ett utvidgat produktgodkännande.

Text: Albin Gunnarson, SFO

Foto: Jens Blomquist, Svensk Frötidning

Skörden 2017 blev som bekant sen och linet brukar vara det sista. Den regniga senhösten gjorde att försöksskördarna blev exceptionellt sena och när linskörden väl kom till laboratoriet hamnade analyserna efter andra tester med höstvet. Således fanns inga resultat att redovisa i försöksrapporter. Därför redovisas sortförsöken direkt här i Svensk Frötidning tillsammans med intressanta resultat från de odlings tekniska leden.

Hög linavkastning

Det besvärliga linåret drabbade fältförsöken i form av sen skörd, men avkastningarna är anmärkningsvärt höga. Inte många sorter har legat länge i flerårssammansättningen så där återfinns bara de fyra sorterna Taurus, Serenade, Libra och Scorpion. Serenade vidhåller positionen som högst avkastande sort. Sere-

Slagen. Taurus är mätarsort men slagen av Serenade i sortförsöken. Dessutom ersatte Serenade Taurus i de odlingstekniska försöken 2017 vilket gav intressanta utslag.

nade är vitblommig till skillnad från det traditionellt blåblommiga linet.

Lin blir livsmedel

Ser man sig om i Europa så är också linsorterna grupperade mellan fröfärg och oljekvalitet, men marknaden i Sverige önskar fortfarande bara "linfrö". Uppköparna kan ha en favorit till sort, men det har kanske mer att göra med att man vill ha samma vara till 100 procent genom hela processen och därför inte kan blanda sorter när olika sorter har

olika fröstorlek och färg på både innehåll och skal. Detta är en konsekvens av att linet idag mestadels blir mat och inte färg. Oljehalten är lägre i Serenade än i Taurus och mycket hög i Libra. Men ingen större aktör på marknaden efterfrågar oljehalten.

Serenade ersatte Taurus

Serenade är 4 cm lägre än Taurus i flerårssammansättningen, medan de andra sorterna i princip har samma stjäklängd som Taurus. Mellan odlingsområdena är skillna-

Serenade leder ligan

	Omr D-F		Mognadstid dagar	Stjälklängd cm	Råfett % av ts
	Frö kg/ha				
	Rel. tal	Ant. försök			
Lim Taurus	2730 (100)	20	129	58	47,1
NPZ Serenade	106	20	131	54	46,5
LAN Libra	103	12	130	58	50,0
Scorpion	99	8	128	59	46,6

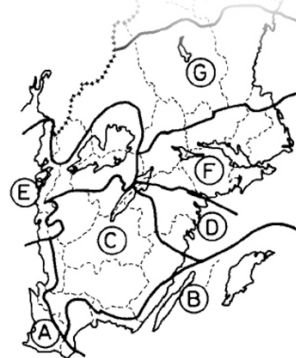
Tabell 1. Serenade är ohotad etta av linsorterna med avseende på fröavkastning. Libra har högst oljehalt, men så länge som inte oljehalten efterfrågas på marknaden, så är det fröavkastning som väger tyngst.

Serenade svarade på tätare sådd

Plantor/m ²	Motsv. kg utsäde/ha	Utsädes- kostnad	Avkastning Frö kg/ha	Netto
Serenade 500	38	564 kr	2600	8 016 kr
Serenade 700	54	790 kr	2720	8 186 kr
Serenade 900	69	1 015 kr	3 020	8 951 kr
Serenade 1100	84	1 241 kr	3 100	8 989 kr

Utsädespris 14:75 kr, Fröpris 3:30 kr

Tabell 2. Tidigare år har Taurus varit sorten som provats i utsädesmängdsförsöken och sorten har inte svarat med något positivt netto över 500 plantor per kvadratmeter. Men 2017 bytte vi till Serenade som gav respons med ett ökat positivt netto upp till 900 plantor per kvadratmeter. Nu återstår att reda ut om tvärvändningen var en effekt av året eller sorten. Utsädespris 14:75, fröpris 3:30.

den försumbar. Så kort sagt: endast avkastning är att beakta vilket framgår av tabell 1.

När det kommer till odlings-teknik gav år 2017 för första gången intressanta utslag. Det som gjordes var att vi efter 4 år bytte ut Taurus mot Serenade i de odlings-tekniska försöken. Standard är 700 plantor per kvadratmeter och vi testade då utöver detta 500, 900 och 1100. Nivåerna 700 och 1100 plantor per kvadratmeter testades också med + 40 kilo N per hektar i form av kalksalpeter när linet börjar blomma. Detta beror på att lin har mycket svårt att omallokera kväve i plantan. Till frösättningen anses linet därför behöva färskt kväve.

Lönsamt med tätare

I år var alltså första året vi gjorde detta med Serenade, tidigare har det varit Taurus som sätts i försöken. Serenade svarade med att avkasta mindre på lägre utsädesmängder och skörden steg vid ökat plantantal. Högst fröavkastning erhöles med den högsta utsädesmängden. Nu är detta bara ett års resultat med Serenade, men till skillnad mot tidigare uppnåddes faktiskt lönsamhet med att så 900 i stället för normala 700 plantor per kvadratmeter. Men nu skall vi ha i minnet att motsvarande operation aldrig varit lönsam i försök med Taurus. Givetvis måste detta upprepas 2018 för att fastslå om det är en sortskillnad, eller bara var ett avvikande resultat mot tidigare år.

Sent N gav plus

När man sedan ökade på N-gödslingen med 40 kilo N i form av kalksalpeter steg avkastningen i genomsnitt 6 procent. Samma effekt på gödsling i blomningen

hade vi även 2016. Resultaten stärker alltså uppgifterna vi fick från England att lin faktiskt behöver färskt kväve till frösättningen. En skördeökning på 6 procent når breakeven med en grundskördenivå på 2 ton per hektar och ett linpris på 3:- per kilo, om kvävet kostar 9 kronor.

Ny UPMA för MCPA

Till våren ska linodlare överväga att kompletteringsgödsla sitt lin med kalksalpeter i begynnande blomning samtidigt som man kan glädjas över att SFO fick igenom en UPMA (utvidgat produktgodkännande för ett mindre användningsområde) för användning av 0,2 MCPA i lin tillsammans med Ally och Gratil. Den bredverkande trippelblandningen bestående av 0,8 tablett Ally + 15 gram Gratil och 0,2 MCPA – men observera utan vätnedel – blir därför åter huvudalternativet vid ogräsbekämpningen. FMC, som

Boost med extra N

	Omr D-F	
	Frö kg/ha	
	Rel. tal	Ant. försök
Lim Taurus	2810 (100)	4
NPZ Serenade (700)	97	4
LAN Libra	101	4
Scorpion	96	4
Westlin 72	83	4
Serenade 900	108	4
Serenade 1100	110	4
Serenade 700+40 kg N	108	4
Serenade 1100+40 kg N	114	4

Tabell 3. År 2016 började vi testa tillskotts-N i begynnande blomning efter en idé från Storbritannien. Utslaget var positivt och det blev det också 2017 då leden med extra N i medeltal gav 6 procent ökad fröskörd.

tagit över Ally ifrån DuPont, är förhoppningsvis kanske inte helt främmande för att under 2018 kanske återuppta arbetet med ren Ally, som annars är sista året vi kan använda i lin. ●